

**Міністерство культури України
Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв
Інститут сучасного мистецтва
Кафедра сценічного та аудіовізуального мистецтва**

КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКЕ СЕРЕДОВИЩЕ: ТВОРЧІСТЬ ТА ТЕХНОЛОГІЇ

**МАТЕРІАЛИ
Десятої Міжнародної науково-творчої конференції**

20 квітня 2017 р.

Київ — 2017

Культурно-мистецьке середовище: творчість та технології :
Матеріали Десятої Міжн. наук.-творчої конф., м. Київ, 20 квітня
2017 р. / за заг. ред. К. І. Станіславської. — К. : НАКККіМ, 2017. —
192 с.

Збірник містить матеріали Десятої Міжнародної науково-творчої конференції, проведеної 20 квітня 2017 р. кафедрою сценічного та аудіовізуального мистецтва Інституту сучасного мистецтва Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. До збірника увійшли наукові повідомлення та тези доповідей широкої культурно-мистецької та освітньої тематики.

Редакційна колегія

Белявіна Н. Д. — кандидат педагогічних наук, професор; *Брайченко Т. Ф.* — кандидат педагогічних наук, доцент; *Грищенко В. І.* — кандидат педагогічних наук, доцент; *Козлін В. Й.* — доктор мистецтвознавства, професор; *Куц С. В.* — кандидат мистецтвознавства, доцент; *Матушенко В. Б.* — кандидат культурології, доцент; *Погребняк Г. П.* — кандидат мистецтвознавства, доцент; *Станіславська К. І.* — доктор мистецтвознавства, професор (відповідальний редактор).

Матеріали друкуються в авторській редакції. Автори відповідають за достовірність і вірогідність викладеного матеріалу, за належність поданого матеріалу їм особисто, за правильне цитування джерел. Редколегія може не поділяти думку авторів.

© Національна академія керівних кадрів
культури і мистецтв, 2017

© Автори, 2017

В такій атмосфері діти поступово навчаються принципам народного виконавства, учаться водити хороводи, розигривати народні пісні, цікавляться народним творчеством різних напрямків, привносять свої елементи, проявляючи індивідуальність, але зберігаючи при цьому самобутність і унікальність традиційної культури. Пам'ятаємо — «Без корня і трава не росте!».

Ганна ОВЧАРЕНКО

ПОЗНАВЧАЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ФАКТОР ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ

Вік та особливості студентства роблять період навчання у вищому навчальному закладі чутливим для формування в молоді професійних, моральних і соціальних якостей, що характеризують сучасну українську інтелігенцію. Успішність формування цих якостей залежить від того, якою буде рівнодіюча всіх соціально-педагогічних сил, представлених, з одного боку, нормами, цінностями, звичаями, традиціями, звичками, способом життя, а з іншого — системою педагогічних впливів, яким студент піддається в процесі навчання й у позанавчальний час.

Фахівці з проблем педагогіки вищої школи одностайні в тому, що сучасний вищий навчальний заклад поряд із розв'язанням завдань навчального процесу повинен створювати умови для задоволення потреб у організованому дозвіллі, наповненому інтелектуальною діяльністю, творчістю, спілкуванням, заняттями спортом тощо. Це актуалізує проблему організації позанавчальної діяльності на сучасному етапі.

Позанавчальна діяльність створює умови підвищення ефективності навчання. Саме в позанавчальній діяльності виявляються різні ознаки студентських здібностей, які визначають типологічні особливості їх носіїв.

Визначаємо позанавчальну діяльність як «специфічний вид діяльності, який є невід'ємною частиною особистісно орієнтованого виховного процесу, що здійснюється в галузі вільного часу» (С. В. Савченко) з метою забезпечити формування громадянських, загальнокультурних, морально-етичних, естетичних, творчих і професійних якостей особистості студента.

Водночас, незалежно від специфіки вищих навчальних закладів, регіону чи фаху, майбутньої спеціалізації позанавчальна діяльність має кілька узагальнюючих *особливостей*.

1. Позанавчальна діяльність за своєю суттю є особистісно орієнтованою.

2. Вона виступає як діяльність добровільна, основана на внутрішній мотивації, а для вищого навчального закладу залишається функціональною, заданою зовнішніми обставинами, Статутом, Законом про вищу освіту, вимогами Міністерства освіти і науки України, власними планами виховної роботи.

3. У сучасному вищому навчальному закладі вона є, з одного боку, невід'ємною частиною способу життя студентів, критерієм їхньої соціальної активності, з іншого — об'єктом професійних занять викладачів, найважливішою складовою «якості вищого навчального закладу».

4. Позанавчальна діяльність у системі вищої освіти має виражену тенденцію до зростання як у своєму обсязі (фізичний параметр), так і за своїм значенням (якісний параметр). Це пов'язано з активною оптимізацією процесу навчання й беззаперечно призведе до збільшення позанавчального часу студентів.

5. Змістова основа позанавчальної діяльності представлена своєрідним конгломератом різноманітних діяльностей, у якому об'єднуючим критерієм виступає їх просторове відношення до навчального процесу — усі вони перебувають поза його межами й вторинні щодо нього.

6. Позанавчальна діяльність як фундамент виховних відносин у вищому навчальному закладі має системотворчу якість, завдяки якій створюється й підтримується внутрішня єдність і стійкість процесів навчання й виховання.

7. За своєю суттю, характером і направленістю позанавчальна діяльність близька, але не тотожна виховній роботі. Остання є більш широким поняттям, і її завдання можуть бути реалізовані й у ході навчального процесу, і поза ним. Позанавчальна діяльність в основному спрямована на розв'язання виховних завдань, здійснення яких передбачає використання форм, що не пов'язані прямо з процесом навчання й ґрунтуються на особистісних перевагах та інтересах.

Як свідчить практика, традиційними сьогодні є такі напрями позанавчальної діяльності у вищому навчальному закладі: науково-дослідницька, громадсько-політична, художньо-естетична, історико-культурна й етнографічна, фізкультурно-спортивна, організаційно-управлінська. Відповідно до обраної спеціальності, кожен студент може визначати для себе найбільш цікавий напрямок

позанавчальної діяльності, в процесі якої можуть закріплюватися професійні навички.

Участь студентів у позанавчальній діяльності створює оптимальні умови для розкриття їхніх творчих здібностей, різнобічного розвитку особистості, набуття професійних навичок, необхідних майбутньому фахівцю.

Ярослава ТОПОРІВСЬКА

ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТЬОГО ВЧИТЕЛЯ МУЗИКИ

На сучасному етапі соціальних і технологічних перетворень однією з вимог до всіх учасників навчального процесу у вищих навчальних закладах є готовність майбутнього фахівця до використання інформаційно-комунікаційних технологій, комп'ютеризованих систем загалом у навчанні та професійній діяльності, яка залежить від якості й обсягу професійної підготовки і самовдосконалення вчителя, підготовленого до організації навчально-виховного процесу відповідно до новітніх засад освітньої практики, яка щораз на вищому ступені враховує результати наукових досліджень.

«Залучення комп'ютерних технологій у мистецьку творчість не лише доповнює інструментарій творця (художника, актора, літератора, композитора), але й відкриває нові перспективи розвитку мистецтва загалом», — зазначає Ю. Завадський [1, 7].

Інтеграцію змісту освіти у контексті її інформатизації досліджено в працях Н. Балик, В. Бикова, Р. Гуревича, К. Зуєва, А. Єршова, В. Козліна, І. Маркова, Є. Машбіц, В. Монахова, Л. Морської та ін. Проблеми реалізації педагогічних технологій досліджують А. Алексюк, В. Бондар, В. Вонсович, В. Чайка, О. Янкович та ін. Питання упровадження нових інформаційних технологій у музичну освіту висвітлені у працях А. Бондаренка, Л. Варнавської, Ю. Дворника, В. Луценка, Ю. Олійника, О. Чайковської та ін.

Створення начального інформаційного середовища є однією з основних педагогічних умов формування готовності майбутнього вчителя музики до використання інформаційно-комунікаційних технологій у професійній діяльності. Вивчення студентами фахових дисциплін в комп'ютерній аудиторії, обладнаній необхідним апаратним і програмним забезпеченням та підключенням до мережі Інтернет сприяє формуванню стійкого інтересу до використання інформаційно-комунікаційних технологій, усвідомленню цілей і мотивів